

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 juin 2005

PROJET DE LOI

relatif à l'information précontractuelle
dans le cadre d'accords
de partenariat commercial

AMENDEMENTS

N° 11 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

a) Insérer après les mots «en contrepartie d'une rémunération» **les mots suivants:** «*de quelque nature qu'elle soit, directe ou indirecte,*»

b) Supprimer le mot «ou» **entre les mots** «une formule commerciale» **et les mots** «sous une ou plusieurs des formes suivantes».

JUSTIFICATION

a) L'article 2 subordonne l'application de la loi au paiement d'une rémunération par la partie qui reçoit le droit à la partie qui octroie ce droit. Si l'on peut comprendre le souci du législa-

Documents précédents :

Doc 51 **1687/ (2004/2005)** :

001 : Projet de loi.
002 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 juni 2005

WETSONTWERP

betreffende de precontractuele
informatie bij commerciële
samenwerkingsovereenkomsten

AMENDEMENTEN

Nr. 11 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 2

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

a) de woorden «*van welke aard dan ook, rechtstreeks of onrechtstreeks*» **invloegen tussen de woorden** «die daarvoor een vergoeding **en de woorden** «betaalt, om bij de verkoop van producten»;

b) in de Franse tekst, het woord «ou» **tussen de woorden** «*une formule commerciale*» **en de woorden** «*sous une ou plusieurs des formes suivantes*» **doen vervallen.**

VERANTWOORDING

a) Artikel 2 maakt de toepassing van de wet ondergeschikt aan de betaling van een vergoeding door de partij die het recht verkrijgt aan de partij die dit recht toekent.

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1687/ (2004/2005)** :

001 : Wetsontwerp.
002 : Amendementen.

teur de ne pas viser par sa définition la simple participation d'un fabricant ou d'un distributeur d'un produit à une campagne publicitaire organisée par la partie qui reçoit le droit, tel qu'actuellement libellé, l'article 2 risque d'entraîner des débats sur la question de savoir si les systèmes de franchise ou toutes formes de partenariat dans lesquels la tête du réseau se rémunère sur la seule vente de produits aux franchisés (directement ou indirectement, par exemple, par un système de commission sur référencement) tombent dans le champ d'application de la loi.

Force est de constater que de très nombreux réseaux commerciaux opèrent aujourd'hui en ne prévoyant nulle autre rémunération de la tête du réseau que par une marge contenue sur le produit et perçue de façon directe ou (très) indirecte.

Afin de ne pas exclure les systèmes évoqués ci-avant du champ d'application de la loi, ce qui serait en contradiction totale avec sa philosophie, il conviendrait de préciser que le terme «rémunération» doit être entendu dans son sens le plus large.

b) Il existe une discordance entre les versions française et néerlandaise de cet article. En effet, la version française fait apparaître le terme «ou» dans la phrase «..., une formule commerciale ou sous une ou plusieurs des formes suivantes». Ce terme n'apparaît pas dans la version néerlandaise dont le formulé est correct.

N° 12 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 3

Remplacer à l'alinéa 2 les mots «dudit délai» par les mots «du délai d'un mois suivant la délivrance du document visé au présent article».

JUSTIFICATION

Le texte en projet prévoit un délai minimal entre le moment de l'obtention de l'information et celui de la conclusion de l'accord. Durant cette «période de réflexion», aucun engagement ne peut être pris, même sur le plan financier, à l'exception de l'engagement de confidentialité de l'information divulguée.

Comme l'exposé des motifs le précise, une fois le délai de réflexion écoulé, des engagements financiers et autres doivent pouvoir être pris, bien que l'accord n'ait pas encore été conclu définitivement.

La préparation d'un tel projet d'accord dure souvent plus de six mois, voire un an ou plus. La formulation de l'article 3 est ambiguë et risque de créer un délai de réflexion beaucoup plus long que voulu. En effet, le dernier alinéa dispose qu'aucun engagement ne peut être pris, aucune rémunération, somme

Als men de bekommernis van de wetgever kan begrijpen niet haar bepaling te richten op de eenvoudige deelname van een fabrikant of van een verdeler van een product aan een reclamecampagne die door de partij die het recht verkrijgt, wordt georganiseerd, zoals momenteel is opgesteld, kan artikel 2 debatten met zich meebrengen omtrent de vraag of de franchisesystemen of alle samenwerkingsvormen waarbij het hoofdnetwerk alleen wordt vergoed met de verkoop van producten aan franchisenemers (rechtstreeks of onrechtstreeks, door bijvoorbeeld, een commissiesysteem op basis van referenties) binnen het toepassingsgebied van de wet vallen.

Er moet toch vastgesteld worden dat er momenteel heel wat commerciële netwerken werkzaam zijn die geen enkele andere vergoeding voor het hoofdnetwerk voorzien dan een op het product ingehouden marge die op een rechtstreeks of (heel) onrechtstreekse manier wordt geïnd.

Om de voornoemde systemen inzake het toepassingsgebied van de wet niet uit te sluiten, wat volledig in tegenspraak zou zijn met haar filosofie, zou het gepast zijn te verduidelijken dat de term «vergoeding» in de ruimste zin van het woord dient te worden begrepen.

b) Er bestaat een tegenstrijdigheid tussen de Franstalige en de Nederlandstalige versies van dit artikel. De Franstalige versie maakt immers gewag van de term «of» in de zin «..., *une formule commerciale ou sous une ou plusieurs des formes suivantes*». Deze term verschijnt niet in de Nederlandstalige versie waarvan de formulering juist is.

Nr. 12 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 3

In het tweede lid van dit artikel, de woorden «deze termijn» vervangen door de woorden «van de termijn van een maand volgend op de afgifte van het in dit artikel beoogde document».

VERANTWOORDING

De ontwerp tekst voorziet in een minimale termijn tussen het ogenblik van het verkrijgen van de informatie en van het sluiten van de overeenkomst. Gedurende deze «bezinningsperiode» mag er geen enkele verbintenis worden aangegaan, zelfs niet op financieel vlak, met uitzondering van de verbintenis inzake de vertrouwelijkheid van de verspreide informatie.

Zoals de memorie van toelichting het verduidelijkt, eens de bezinningstermijn voorbij is, moeten er financiële verbintenissen en andere verbintenissen aangegaan kunnen worden, hoewel de overeenkomst nog niet definitief werd gesloten.

De voorbereiding van dergelijk ontwerp pakkoord duurt vaak langer dan zes maanden, ja zelfs een jaar of langer. De formulering van artikel 3 is dubbelzinnig en kan een bezinningstermijn teweegbrengen die veel langer is dan vooropgesteld. Het laatste lid bepaalt immers dat geen enkele verbintenis

ou caution ne peut être demandée ou payée avant l'expiration «dudit» délai. Or, le «dudit délai» peut être interprété comme étant le délai d'au moins un mois avant la conclusion de l'accord de partenariat commercial et pas le délai d'un mois suivant la remise des informations requises.

L'idée du texte peut être préservée en modifiant la fin du dernier alinéa de telle manière à n'autoriser ces engagements intermédiaires qu'au-delà de l'expiration du délai d'un mois après réception du document particulier.

N° 13 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Au paragraphe 1er, 1°, b) et c), supprimer chaque fois les mots «de résultat».

JUSTIFICATION

C'est l'ensemble des obligations de celui qui reçoit le droit qui doit être repris dans le document particulier, que ce soit en matière de résultats (et de leurs implications), d'investissements ou autres. Les obligations de résultats doivent bien entendu être reprises, d'autant plus qu'elles sont source d'abus et font partie des causes principales de contentieux.

N° 14 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Le § 1er, 1°, d), de cet article est complété comme suit:

«et son mode de révision éventuel en cours de contrat et lors de son renouvellement».

JUSTIFICATION

Le mode de rémunération doit pouvoir être revu selon des modalités préétablies en cas de modification du contexte avec un impact sur le chiffre d'affaires, par exemple une crise sanitaire type «vache folle» ou «dioxine».

aangegaan mag worden, geen enkele vergoeding, bedrag of waarborg mag worden gevraagd of betaald vóór het verstrijken van «deze termijn». Welnu, «deze termijn» kan geïnterpreteerd worden als de termijn van tenminste één maand vóór het sluiten van de commerciële samenwerkingsovereenkomst en niet de termijn van een maand volgend op het uitbrengen van de vereiste informatie.

Het idee van de tekst kan worden gevrijwaard door de wijziging van het einde van het laatste lid zodat deze tussentijdse verbintenissen slechts na het verstrijken van de termijn van een maand na ontvangst van het bijzondere document wordt toegestaan.

Nr. 13 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

In § 1, 1°, b) en c) van dit artikel het woord «resultaatsverbintenissen» vervangen door het woord «verbintenissen».

VERANTWOORDING

Het is het geheel van de verbintenissen van diegene die het recht verkrijgt dat in het bijzondere document moet worden opgenomen, of het nu de resultaten (en hun gevolgen), de investeringen of andere betreft. De resultaatsverbintenissen moeten welteverstaan opgenomen worden *a fortiori* omdat ze bron van misbruik zijn en deel uitmaken van de voornaamste oorzaken van geschillen.

Nr. 14 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

Paragraaf 1, 1°, d), van dit artikel aanvullen als volgt:

«en de eventuele herzieningswijze in de loop van de overeenkomst en tijdens de hernieuwing ervan.»

VERANTWOORDING

De wijze van vergoeden moet kunnen worden herzien volgens vooraf vastgestelde modaliteiten in geval van een contextwijziging met een weerslag op de omzet, bijvoorbeeld een gezondheids crisis van het type «dolle koe» of «dioxine».

N° 15 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Le § 1er, 1°, g, de cet article est complété comme suit:

«notamment en ce qui concerne les charges et investissements».

JUSTIFICATION

Les charges et investissements sont une des causes les plus importantes de contentieux en cas de fin de contrat.

N° 16 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Compléter le § 1er, 2°, f, comme suit:

«et l'expérience dans l'exploitation de la formule commerciale en dehors d'un partenariat commercial».

JUSTIFICATION

Il est indispensable que tout l'historique de la formule commerciale soit connu de la personne qui reçoit le droit. Par exemple, si la formule a été exploitée en nom propre avant de faire l'objet d'un accord commercial, il est nécessaire que cela soit connu.

N° 17 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Au § 1er, 2°, h), remplacer le mot «belge» par les mots «d'un point de vue général et local».

JUSTIFICATION

Il est important pour celui qui reçoit le droit de connaître l'état du réseau, non seulement pour la Belgique mais pour l'ensemble du réseau.

Nr. 15 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

Paragraaf 1, 1°, g) van dit artikel aanvullen als volgt:

«met name wat de lasten en de investeringen betreft».

VERANTWOORDING

De lasten en investeringen zijn één van de voornaamste oorzaken van geschillen bij beëindiging van de overeenkomst.

Nr. 16 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

Paragraaf 1, 2°, f) van dit artikel aanvullen als volgt:

«en de ervaring binnen de exploitatie van de commerciële formule binnen een commerciële samenwerkingsovereenkomst».

VERANTWOORDING

Het is onontbeerlijk dat de gehele historiek van de commerciële formule gekend is door de persoon die het recht verkrijgt. Bijvoorbeeld, indien de formule uit eigen naam werd geëxploiteerd vóór het voorwerp van een commerciële overeenkomst uitmaakte, dan is het noodzakelijk dat dit geweten is.

Nr. 17 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

In § 1, 2°, h) van dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

a) het woord «Belgische» doen vervallen;

b) de bepaling aanvullen als volgt:

«vanuit een algemeen en plaatselijk standpunt».

VERANTWOORDING

Het is belangrijk voor diegene die het recht verkrijgt de stand van het netwerk te kennen, niet alleen voor België, maar voor het gehele netwerk.

N° 18 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Compléter le § 1er, 2°, i, par les mots «*et international ainsi que les perspectives d'expansion du réseau*».

JUSTIFICATION

Il est important pour celui qui reçoit le droit de connaître les intentions de celui qui accorde le droit en matière d'expansion ou de réduction du réseau, non seulement pour la Belgique mais pour l'ensemble du réseau.

N° 19 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Compléter le § 1er, 2°, k, par les mots «*ainsi que leur durée d'amortissement, le moment où ils seront engagés ainsi que leur sort en fin de contrat*».

JUSTIFICATION

Il est essentiel pour celui qui reçoit le droit de connaître toutes les informations relatives aux charges et investissements qui lui incomberont pendant le contrat afin de pouvoir établir les prévisions les plus exactes possibles.

N° 20 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 4

Au § 2, insérer les mots «*ou préciser*».

JUSTIFICATION

Il faut donner au Roi la possibilité de préciser le contenu de chaque donnée à fournir.

Nr. 18 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

In § 1, 2°, i) het woord «netwerk» vervangen door de woorden «*en internationale netwerk, alsook de expansievooruitzichten van het netwerk*».

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat diegene die het recht verkrijgt alle intenties kent van diegene die het recht toekent inzake de expansie van het netwerk of netwerkvermindering, niet alleen voor België, maar voor het gehele netwerk.

Nr. 19 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

Paragraaf 1, 2°, k) van dit artikel aanvullen als volgt: «*alsook hun aflossingstermijn, het ogenblik waarop ze aangegaan zullen worden en hun lot bij beëindiging van de overeenkomst*».

VERANTWOORDING

Het is essentieel voor diegene die het recht verkrijgt om alle informatie te kennen betreffende de lasten en investeringen die hem tijdens de overeenkomst zullen worden opgelegd om de meest preciese ramingen op te kunnen maken.

Nr. 20 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 4

Paragraaf 2 van dit artikel aanvullen als volgt: «*of verduidelijken*».

VERANTWOORDING

Men moet aan de Koning de mogelijkheid geven de inhoud van elk te verschaffen gegeven te verduidelijken.

N° 21 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 5

Apporter les modifications suivantes:**a) compléter l'alinéa 1er comme suit:**

« dans les deux ans de la conclusion de l'accord »;

b) supprimer l'alinéa 3.

JUSTIFICATION

La possibilité d'invoquer la nullité de l'accord doit être limitée à deux ans. Par contre, la possibilité d'invoquer la nullité des dispositions contractuelles importantes de l'accord de partenariat commercial qui n'ont pas été mentionnées sur le document d'information précontractuelle doit pas être limitée dans le temps.

N° 22 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 6

Compléter l'article par les mots «*et ne peuvent les utiliser, directement ou indirectement, en dehors de l'accord de partenariat commercial à conclure*».

JUSTIFICATION

La clause de confidentialité est notamment fondée sur le besoin de protéger les secrets commerciaux et le savoir-faire de chaque partie.

Il nous semble que le libellé de la clause est trop restreint puisqu'il ne vise que le respect «théorique» de la confidentialité, à savoir l'interdiction de divulguer les informations reçues et non l'utilisation de celles-ci.

Compte tenu du risque réel de certaines pratiques d'espionnage commercial et compte tenu de la nécessité d'instaurer un climat de confiance entre les futurs partenaires qui se lieront très souvent d'un contrat intermédiaire, il convient de compléter cet article.

Nr. 21 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 5

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:**a) het eerste lid aanvullen als volgt:**

«binnen twee jaar na het sluiten van de overeenkomst»;

b) het derde lid doen vervallen.

VERANTWOORDING

De mogelijkheid om de nietigheid van het akkoord in te roepen, moet tot twee jaar beperkt blijven. De mogelijkheid om de nietigheid in te roepen van de belangrijke contractuele bepalingen van de commerciële samenwerkingsovereenkomst die niet op het precontractueel informatiedocument werden vermeld, mag niet tijdsgebonden zijn.

Nr. 22 VAN DE HEER PEETERS c.s.

Art. 6

Het artikel aanvullen als volgt: «*en mogen deze inlichtingen slechts rechtstreeks of onrechtstreeks gebruiken binnen de te sluiten commerciële samenwerkingsovereenkomst*».

VERANTWOORDING

De clause inzake vertrouwelijkheid is onder meer gebaseerd op de behoefte om de handelsgeheimen en de knowhow van iedere partij te beschermen.

Het lijkt ons dat de formulering van de clause te beperkt is aangezien het slecht de «theoretische» eerbied voor de vertrouwelijkheid, meer bepaald het verbod om de verkregen informatie te verspreiden en niet het gebruik hiervan beoogt.

Rekening houdende met het reële risico van sommige commerciële spionagepraktijken en rekening houdende met de noodzaak om een vertrouwensklimaat tussen de toekomstige partners tot stand te brengen die heel vaak aan een bemiddelingscontract gebonden zijn, is het gepast om dit artikel aan te vullen.

N° 23 DE M. PEETERS ET CONSORTS

Art. 10

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 10. — La présente loi entre en vigueur le 1er septembre 2005.

Le ministre soumet avant le 1er juillet 2006 un rapport d'évaluation à la Chambre des représentants.

Cette évaluation porte au moins sur les points suivants :

1° la mesure dans laquelle l'information pré-contractuelle contribue à l'entière, la clarté et l'équilibre des contrats de coopération commerciale.

2° la présence dans les contrats de dispositions occasionnant un déséquilibre manifeste entre les parties, entre autres les clauses de non concurrence et celles en matière de détermination de la valeur en cas de rachat, les conditions de résiliation et de clôture de la convention et les engagements de résultat.

En outre le ministre constitue une Commission d'arbitrage composée d'une représentation égale d'organisations défendant les intérêts d'une des parties. Cette Commission soumet également avant le 1er septembre 2006 un rapport d'évaluation à la Chambre des représentants.

Dans le rapport, il sera tenu compte de l'alinéa 3. ».

JUSTIFICATION

La Chambre des représentants évaluera si la législation relative à l'information précontractuelle est suffisante ou s'il y a lieu de réglementer la totalité du contrat de franchise.

Nr. 23 VAN DE HEER PEETERS, c.s.

Art. 10

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 10. — Deze wet treedt in werking op 1 september 2005.

De minister legt voor 1 juli 2006 een evaluatierapport ter bespreking voor aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Deze evaluatie slaat minstens op volgende punten:

1° de mate waarin de precontractuele informatie bijdraagt aan de volledigheid, duidelijkheid en evenwichtigheid van de contracten van commerciële samenwerking.

2° de aanwezigheid in de contracten van bepalingen die een manifest onevenwicht tussen de partijen veroorzaken, onder andere de niet-concurrentiebedingen, de bedingen inzake waardebeoordeling bij terugkoop, de voorwaarden voor opzeg en beëindiging van de overeenkomst en de resultaatverbintenissen.

Daarnaast stelt de minister een Arbitragecommissie samen bestaande uit een gelijke vertegenwoordiging van organisaties die de belangen van één van beide partijen verdedigen. Deze commissie legt eveneens voor 1 september 2006 een evaluatierapport ter bespreking voor aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

In het rapport wordt rekening gehouden met het derde lid ».

VERANTWOORDING

De Kamer van volksvertegenwoordigers zal evalueren of de wetgeving betreffende de precontractuele informatie voldoende is of als daar reden toe is om het gehele franchisecontract te reglementeren.

Jan PEETERS (sp.a-spirit)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Pierre LANO (VLD)
Philippe COLLARD (MR)
Dylan CASAER (sp.a-spirit)
Sophie PÉCRIAUX (PS)
Véronique GHENNE (PS)